

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/94/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6321202615
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6321202615.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, v právnej veci navrhovateľa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, pobytom C., D. XXX/X, právne zastúpený: E. F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. XXX/X, syna otca: H. B., nar. XX.XX.XXXX, pobytom I. J., E., G. XXXX/XX a matky: E. F. G., nar. XX.XX.XXXX, pobytom C., D. XXX/X, o zvýšenie výživného, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 8P/83/2021 - 414 zo dňa 28.03.2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í nasledovne:

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu plnoletého A. výživným vo výške 200 eur mesačne počnúc 17.09.2021, vždy do 15. dňa v mesiaci, na ktorý sa výživné poskytuje, na účet plnoletého dieťaťa.

Otec je p o v i n n ý uhradiť nedoplatok na zvýšenom výživnom za obdobie od 17.09.2021 do 30.06.2024 vo výške 1.004 eur do 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku na účet plnoletého dieťaťa. Vo zvyšnej časti návrh na zvýšenie výživného z a m i e t a .

Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 8P/82/2019 - 110 zo dňa 29.10.2019 v časti úpravy výživného na plnoleté dieťa.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov prvoinštančného ani odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom č. k. 8P/83/2021 - 414 zo dňa 28.03.2023 Okresný súd Brezno (od 01.06.2023 Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) za obdobie od 17.09.2021 do 02.12.2021 zvýšil výživné otca zo sumy 170 eur na 200 eur mesačne s tým, že nedoplatok na zvýšenom výživnom za uvedené obdobie vo výške 74,94 eur otca zaviazal zaplatiť k rukám navrhovateľa do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia (výrok I. a II.); vo zvyšnej časti návrh na zvýšenie výživného zamietol (výrok III.). Počnúc 03.12.2021 výživné na navrhovateľa od otca nepriznal (výrok IV.). Ďalej poznamenal, že dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 8P/82/2019-110 zo dňa 29.10.2019 vo vzťahu k navrhovateľovi (výrok V.). O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok VI.).

Prvostupňový súd dospel k záveru, podľa ktorého je primerané zvýšiť výživné na navrhovateľa zo sumy 170 eur na 200 eur mesačne s prihliadnutím k tomu, že otec má vyživovaciu povinnosť aj na mladšieho brata navrhovateľa vo výške 150 eur mesačne, ako aj s ohľadom na možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca, ako aj možnosti, schopnosti, majetkové pomery a osobnú starostlivosť matky o obidvoch synov. Konštatoval, že nadštandardné potreby detí musia byť podložené adekvátnymi schopnosťami

a možnosťami rodičov, preto nemohol vyhovieť návrhu navrhovateľa v plnom rozsahu, aj keby to jeho športová aktivita odôvodňovala. Výživné zvýšil od 17.09.2021, t. j. od podania návrhu na zvýšenie výživného zo strany matky s tým, že už v tom čase existovala zmena pomerov na strane účastníkov, a to napriek tomu, že otcovi príjmy v poslednom období klesli, keďže sám pripustil zvýšenie výživného na oboch synov spolu maximálne do výšky 350 eur.

Prvostupňový súd mal za to, že z ust. § 43 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva povinnosť aj plnoletého dieťaťa, ktoré nežije so svojím rodičom v spoločnej domácnosti, prejavovať mu primeranú úctu a rešpektovať ho, pričom nedodržanie tejto povinnosti spôsobí rozpor s dobrými mravmi, kedy podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine nemožno plnoletému dieťaťu priznať výživné. Narušenie príslušných osobných vzťahov podľa súdu prvej inštancie zákon sankcionuje tým, že nepovažuje za spravodlivé, aby osoba, ktorá sa takéhoto konania dopustila, požadovala plnenia založené práve na tomto osobnom vzťahu. Podotkol, že na prípady rozporu s dobrými mravmi súd prihliada z úradnej povinnosti.

Mal za to, že aj z doplneného dokazovania vyplýva, že vzťahy medzi navrhovateľom a jeho otcom sú narušené, navrhovateľ otcovi neprejavuje primeranú úctu a nerešpektuje ho a čaká na snahu a iniciatívu od otca. Poukázal na to, že sám navrhovateľ otcovi nezavola, na stužkovú otca nepozval, pričom pri dieťati, ktoré dovŕšilo plnoletosť, možno očakávať takú rozumovú vyspelosť, aby nieslo zodpovednosť za svoje vzťahy k rodičom.

Podotkol, že navrhovateľ nekonzultoval s otcom odchod do zahraničia ani individuálny študijný plán a nenavštívil ho ani v čase, keď bol na Vianoce 2021 doma (uprednostnil svoju priateľku). Skonštatoval, že istý podiel na prerušení vzťahu medzi otcom a navrhovateľom má aj matka navrhovateľa, ktorá ho trestala za zlé známky alebo poznámky v škole odobratím mobilu, čím im znemožnila telefonický kontakt. Mal preukázané, že otec s navrhovateľom nie sú v žiadnom kontakte od apríla 2018. Vzťah navrhovateľa k otcovi považoval súd prvej inštancie za rozporný s dobrými mravmi, a preto mu výživné odo dňa plnoletosti nepriznal.

Nedoplatok na zvýšenom výživnom vypočítal ako rozdiel medzi doterajším výživným 170 eur a zvýšeným výživným 200 eur za už uvedené obdobie. Keďže otec aj po vyhlásení prvoinštančného rozsudku 14.06.2022 stále platí výživné 170 eur mesačne, jeho dlh na zročnom výživnom považoval za vyrovnaný. Keďže zo zistených pomerov na strane otca zistil, že nie je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu navrhovateľa viac, vo zvyšnej časti návrh zamietol. V tejto súvislosti mal preukázané, že otec je ženatý (ženil sa 21.08.2021), jeho manželka je zamestnaná s priemerným čistým mesačným zárobkom 500 až 600 eur, pričom bývajú spolu v rodinnom dome otca, ktorý získal do výlučného vlastníctva po vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva s matkou detí. Zistil, že otec je živnostníkom s nasledovnými príjmami: v roku 2020 v sume 18.996,50 eur (priemer 1.583,04 eur mesačne), v roku 2021 v sume 18.997,25 eur (priemer 1.583,10 eur mesačne), v období 01-04/2022 fakturoval za vykonanú prácu sumy 905 eur, 980 eur, 985 eur a 950 eur. U matky konštatoval, že pracuje ako učiteľka s čistým mesačným príjmom 1.061,70 eur, pričom je majetná, na účtoch v banke má spolu sumu 100.000 eur. V prípade navrhovateľa zistil, že tento bol v školskom roku 2021/2022 žiakom 3. ročníka Spojenej školy, Strednej priemyselnej školy stavebnej v J. J., pričom od 20.09.2021 do 30.04.2021 mal individuálny učebný plán z dôvodu odcestovania do zahraničia, keď sa stal hráčom fínskeho hokejového klubu; v súvislosti s vycestovaním mal zvýšené výdavky.

Súd prvej inštancie konštatoval zmenu pomerov od posledného rozhodnutia Okresného súdu Brezno č. k. 8P/82/2019-110 zo dňa 29.10.2019, kedy mal navrhovateľ 15 rokov, študoval v I. ročníku strednej školy a taktiež sa venoval hokeju; v súčasnosti navrhovateľ v decembri 2021 dovŕšil plnoletosť a končí štvorročné štúdium na strednej škole. Obidvaja rodičia navrhovateľa uzatvorili nové manželstvá.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ odvolanie prostredníctvom matky ako splnomocnenej zástupkyne namietajúc, že okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Mal za to, že súd prvej inštancie neskúmal záujem otca o mal. B. detailne, ale len okrajovo, pričom otec vyjadril svoj nezáujem o obnovenie vzťahu s deťmi. Namietal, že v prípade ich vzťahu skúmal len vzťah syna k otcovi a nezaoberal sa skutočným záujmom otca o syna. Uviedol, že otec synov prezentuje len v negatívnych prejavoch a popierajúc ich schopnosti, vykresliac ich ako športovcom bez perspektívy, pričom obidvaja synovia majú podporu len u starého otca a matky. Mal za to, že neprejavil žiadny pozitívny vzťah k deťom a negatívne hodnotí ich správanie, hoci sa s nimi osobne nevidel 5 rokov. Taktiež vzniesol námietky voči postupu súdu prvej inštancie, ktorý na pojednávaní dňa 28.03.2023 vypočul len navrhovateľa, ale potreby mal. B. neskúmal a matku ako jeho zákonného zástupcu nevypočul. Namietal, že neprihliadol na snahu matky o finančné a materiálne zabezpečenie detí i osobnú podporu, ktorá je podľa neho hodnotnejšia. Taktiež mal za to, že skúmal majetkové a príjmové pomery matky podrobne a dôsledne, ale v prípade otca dôkazy vykonal len povrchné.

Žiadal, aby bolo vyhovené odvolaniu, nakoľko prvostupňový súd neprihliadol na odporúčania odvolacieho súdu (Krajský súd v Banskej Bystrici).

3. Otec sa k podanému odvolaniu vyjadril tak, že s mal. B. sa snažil skontaktovať, ale tento sa s ním stretnúť nechce. Dúfal, že postupom času si k sebe nájdu cestu, keď bude menej ovplyvniteľný matkou. Poukázal na to, že o vzdelávacie výsledky maloletého sa zaujímal priamo u triednej učiteľky. Keďže plnoletý A. má vlastné záujmy a na otázku sudkyne v konaní, či vyhľadá biologického otca, odpovedal kladne bez zaváhania, podľa otca je ich vzťah na bode mrazu. Mal za to, že neprezentuje synov len v negatívnych prejavoch, ale prezentujú sa tak sami. Tvrdil, že navrhovateľ pije, fajčí, o čom má informácie od jeho kamarátov, jeho nevolá otec, ale H. a na jeho osobu používa iba invektíva a urážky. Obdobne sa správa syn B.. Plnoletého A. nepodceňuje, len sa v rámci záujmu pýtal, kam sa posunul za tie roky, čo hráva hokej. Podľa jeho názoru majetkové a príjmové pomery oboch rodičov skúmal súd prvej inštancie rovnako, len s tým rozdielom, že on pri dokazovaní neklamal a nezavádzal, naproti tomu matka zatajila sumu 100.000 eur na účte a klamala aj pri kúpnych zmluvách na pozemky, ktoré získala po rozvoде, keď namiesto sumy 20.000 eur uviedla sumu 2.000 eur. Podľa jeho názoru matka neuviedla v odvolaní žiadne nové skutočnosti a súd prvej inštancie rozhodol spravodlivo.

4. V odvolacej replike navrhovateľ uviedol, že otec nevníma vplyv narušenej vzťahovej väzby rodič - dieťa na ich život a chýba mu skutočný záujem o obnovenie ich vzťahu. Pokiaľ sa bol otec informovať v škole o B., nehľadal jeho pozitíva, ale zisťoval, aké sú s ním problémy. Podľa navrhovateľa k narušeniu vzťahov medzi ním a otcom prispelo aj prebiehajúce súdne konanie; medzičasom navrhovateľ úspešne zmaturoval, brigáduje a bol prijatý na vysokoškolské štúdium. Poprel, že by mal problémy v škole, v správaní. Zrušenie vyživovacej povinnosti považoval za rozpor s jeho záujmami a potrebami.

5. Otec v odvolacej duplike mal za to, že sú len opakované tie isté skutočnosti a z jeho pohľadu bol skutkový stav zistený úplne. Poukázal na to, že navrhovateľ je živnostník a podľa jeho informácií od 01.04.2023 pracuje v Holandsku. Tvrdil, že výživné pravidelne platí a s deťmi sa nie vlastnou vinou nestretáva.

6. Na to navrhovateľ doplnil, že v prípade skutočného záujmu by si otec našiel spôsob, ako ho kontaktovať. Uviedol, že ho nekontaktoval tesne po maturite, ale až po dvoch mesiacoch, a účelovo, aby zistil, čo plánuje robiť v budúcnosti a potom sa mu už neozval. Pokiaľ má navrhovateľ založenú živnosť od 01.04.2023, bolo podmienkou agentúry, cez ktorú si našiel brigádu v Holandsku, aby mal minimálne dva mesiace pred vycestovaním do zahraničia otvorenú živnosť. Navrhovateľ tvrdil, že si potrebuje zarobiť peniaze, keďže si chce kúpiť staršie auto za účelom dochádzania na hokejové tréningy. Podľa neho cieľom otca nie je zmeniť a zlepšiť ich narušený vzťah, ale neprispievať mu na živobytie a štúdium. Poukázal na to, že 08.09.2023 sa vracia z Holandska a nastupuje do školy, pričom živnosť zruší. Uviedol, že výdavky spojené sú štúdiom sú finančne náročné.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“, v spojení s § 3 ods. 5 písm. a) CMP), preskúmal vec v intenciách ust. § 65 a § 66 CMP a bez vykonania odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok prvoinštančného súdu zmenil podľa ust. § 388 CSP.

8. Z obsahu spisového materiálu mal odvolací súd preukázané, že návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 17.09.2021 sa matka domáhala zvýšenia výživného na vtedy maloletého navrhovateľa zo sumy 170 eur na 450 eur, ako aj na maloletého B. zo sumy 120 eur na 250 eur mesačne, počnúc 01.09.2021.

9. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol v poradí prvým rozsudkom č. k. 8P/83/2021 - 303 zo dňa 14.06.2022; na odvolanie matky Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 14CoP/27/2022 - 368 zo dňa 18.10.2022 výroky o zvýšení výživného pre mal. B. potvrdil a v časti týkajúcej sa výživného navrhovateľa rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Uložil mu povinnosť v ďalšom konaní sa zamerať na skúmanie dôvodov narušenia vzťahov medzi otcom a synmi, a to aj z časového hľadiska (kedy presne nastal zásadný zlom, ktorý možno hodnotiť ako celkom zjavné vzájomné ochladenie vzťahov a zistiť konkrétne dôvody zjavného nezáujmu otca o synov a synov o otca, pričom až následne vyhodnocovať mieru zavinenia nielen plnoletého A., ale aj otca na tomto stave).

10. Z doteraz vykonaného dokazovania boli preukázané pomery účastníkov tak, ako sú opísané v ods. 1. odôvodnenia tohto rozsudku. Z takto ustáleného skutkového stavu následne vychádzal pri svojom

rozhodnutí aj odvolací súd konštatujú, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dostatočné dokazovanie bez nutnosti jeho doplnenia alebo opakovania (čo v konečnom dôsledku potvrdili aj účastníci konania vo svojich podaniach), preto nebol dôvod odvolacie pojednávanie vo veci nariadovať. Podľa názoru odvolacieho súdu vo veci boli dostatočne podrobne zistené pomery účastníkov konania, a to možnosti a schopnosti rodičov, ako aj oprávnené výdavky navrhovateľa, ktorý je naďalej nezaopatreným dieťaťom. Taktiež súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie ohľadne zisťovania príčin, pre ktoré došlo k ochladeniu vzťahov medzi otcom a jeho synmi (navrhovateľom a mal. B.).

11. Odvolací súd uvádza, že vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom je upravená v ustanovení § 62 a nasl. zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“). Tento explicitne upravuje aj dĺžku trvania vyživovacej povinnosti, a to do doby, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť, t. j. kým nedosahuje pravidelný príjem, z ktorého môže uhrádzať svoje potreby. Podľa ustálenej judikatúry vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom trvá počas obdobia, kedy dieťa študuje, nakoľko je jednou zo základných povinností rodiča viesť dieťa k získaniu vzdelania, a tým vytvoriť priestor pre jeho seberealizáciu. Uvedené platí aj vtedy, ak má dieťa počas štúdia nepravidelný príjem napr. zo študentskej brigády. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom má aj tzv. obnoviteľný charakter, keď sa dieťa uchádza o štúdium na vysokej škole a medzi prijatím na vysokoškolské štúdium a ukončením strednej školy bolo nútené dočasne pracovať. Ustálená judikatúra v súvislosti s otázkou trvania vyživovacej povinnosti vyvodila záver, podľa ktorého pre nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť sú dané podmienky ukončením jedného štúdia toho istého stupňa, keď dieťa definitívne získa predpoklady na výkon povolania.

12. V prejednávanej veci s poukazom na prvostupňovým súdom zistený skutkový stav, doplnený listinnými dôkazmi predloženými zo strany účastníkov konania v rámci odvolacieho konania, bolo preukázané, že navrhovateľ ukončil stredoškolské štúdium v školskom roku 2022/2023, pričom pokračuje v ďalšom štúdiu na vysokej škole dennou formou, a to na Technickej univerzite vo K., Drevárska fakulta, študijný program I. stupňa: protipožiarna ochrana a bezpečnosť. Nakoľko štúdiom pokračuje v príprave na budúce povolanie, odvolací súd ustálil, že vyživovacia povinnosť oboch rodičov k nemu nezanikla a naďalej trvá. Pokiaľ si aj navrhovateľ otvoril živnosť, v konaní nebolo sporné, že sa tak stalo len za účelom brigádnickej práce v zahraničí. Vzhľadom k tomu nie je možné dospieť k záveru, podľa ktorého ho takáto brigádnickej práca môže plne užiť, a to najmä pokiaľ si bude počas školského roka plniť aj svoje povinnosti ako študent vysokej školy.

13. Kritériá uvedené v § 75 ods. 2 Zákona o rodine predstavujú všeobecnú úpravu pre všetky druhy vyživovacej povinnosti. Všeobecnou podmienkou možnosti priznať výživné je súlad s dobrými mravmi, pričom vo všeobecnosti možno o dobrých mravoch hovoriť ako o pravidlách morálneho charakteru, ktoré sa všeobecne uplatňujú a presadzujú; ide o slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. V zmysle judikatúry k ust. § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať len v prípade, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, pričom sa zisťujú dôvody na strane oprávneného (tu navrhovateľa). Predpokladá sa teda také správanie oprávneného voči povinnému, ktoré spôsobilo stratu práva na priznanie výživného. Zákon nešpecifikuje, kedy ide o rozpor s dobrými mravmi, pričom je zrejmé, že sa vyžaduje také správanie, ktoré svojou intenzitou a závažnými dôsledkami je možné objektívne posúdiť ako porušovanie dobrých mravov. Každé konkrétne porušenie týchto pravidiel je potrebné pritom posudzovať individuálne, vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu.

14. Krajský súd v Banskej Bystrici svojim rozhodnutím č. k. 14CoP/27/2022 - 368 zo dňa 18.10.2022 zaviazal súd prvej inštancie, aby sa v ďalšom konaní dôsledne zaoberal dôvodmi narušenia vzťahov medzi otcom a navrhovateľom, a to aj z časových hľadísk, a skúmal zlomový bod, v dôsledku ktorého došlo k celkom zjavnému vzájomnému ochladeniu vzťahov. Uložil mu tiež preskúmať, či rodič vyvíjal skutočnú, reálnu a najmä úprimnú snahu, prejavoval vôľu a uskutočňoval konkrétne kroky k tomu, aby vzťah so svojimi potomkami udržiaval, prehlboval a neskízal len do formálneho záujmu. Podľa názoru odvolacieho súdu v tomto smere súd prvej inštancie doplnil dokazovanie dostatočným spôsobom, a to tak formou písomného vyjadrenia ako aj výsluchom navrhovateľa a jeho otca.

15. V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že navrhovateľ a jeho otec nie sú biologickí príbuzní (otec si maloletého adoptoval), pričom manželstvo rodičov navrhovateľa trvalo iba 7 rokov. Tieto okolnosti mali vplyv na vzťah otec – dieťa (navrhovateľ), jeho hĺbku a intenzitu, ktorú skutočnosť potvrdil aj otec. V tejto súvislosti odvolací súd vyhodnocuje, že

uvedené okolnosti navrhovateľ nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť, a preto je nutné ich považovať za ním nezavinené.

16. Taktiež bolo preukázané, že ešte v období, keď bol navrhovateľ na II. stupni základnej školy, pravidelne každý druhý víkend chodieval k otcovi. Keďže už v tom čase sa aktívne venoval hokeju, čo zahrňovalo tréningy aj zápasy, stalo sa, že u otca nespál, resp. iba prespál. Sám otec navrhovateľovi približne v čase, keď navštevoval 9. ročník základnej školy, uviedol, že pokiaľ má styk prebiehať takýmto spôsobom, aby k nemu nechodil. Ostalo nesporné, že v dôsledku tejto konkrétnej udalosti navrhovateľ prestal otca navštevovať. Možno to teda považovať za zlomový moment, na základe ktorého došlo k prerušeniu vzájomných vzťahov. Navrhovateľ a otec si ešte párkrát volali, neskôr prestali spolu komunikovať úplne. Otec navrhovateľa nekontaktoval ani nekontaktuje, a to ani písomne (napr. pozdravmi k sviatkom).

V súvislosti s týmto zlomovým momentom odvolací súd dospel k záveru, podľa ktorého takýto (nepodporujúci) postoj otca k hlavnej záľube/aktivite navrhovateľa sa ho ako dieťaťa v citlivom pubertálnom veku dotkol. Pokiaľ následne prestal otca navštevovať, túto jeho reakciu možno považovať za primeranú/pochopiteľnú. Podľa názoru odvolacieho súdu, aj keď sa nenaplnili očakávania otca, podľa ktorých mu mal syn pomáhať s prácami okolo domu, „a nielen prísť pre peniaze a ísť na hokej“ (ako sa sám vyjadril), neospravedlňuje to jeho následnú pasivitu ako rodiča ani nedostatok reálneho záujmu. Tobôž to nemožno pripísať na vrub vtedy maloletému navrhovateľovi. V dôsledku vzájomne nenaplnených očakávaní došlo medzi účastníkmi, ktorí sa následne 4 roky nekontaktovali (pričom išlo stále o obdobie maloletosti navrhovateľa), k prirodzenému ochladnutiu vzťahov.

17. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že nezistil takú závažnosť konania/správania navrhovateľa ako oprávneného na výživné voči otcovi, ktoré by mohlo byť posúdené ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Len samotný nezáujem o stretnutie, nekontaktovanie a neinformovanie otca, ktoré sú navyše zapríčinené nedostatočným pochopením otca pre záľuby navrhovateľa a ich nedostatočne vreľým vzťahom v dôsledku krátkeho spolužitia, nemožno považovať za dostačujúce pre to, aby navrhovateľovi nebolo priznané výživné. Vo väzbe na uvedené je nepozvanie otca na maturitný večierok už len dôsledkom ochladnutých vzťahov, pričom správna bola aj námietka matky a navrhovateľa, že na obdobie významnú udalosť – svadbu otec navrhovateľa nepozval. Odvolací súd podotýka, že v konaní nebolo tvrdené ani zistené, že by sa navrhovateľ dopustil priestupkového alebo trestného konania voči povinnému otcovi, prípadne, že by sa inak choval k nemu neslušne či agresívne. Naopak, na strane otca nezistil dostatočnú aktivitu a skutočný záujem nielen o navrhovateľa, ale ani o mladšieho syna B., ktorý je aj jeho biologickým synom.

18. Odvolací súd zdôrazňuje, že takáto porozvodová situácia v rodinných vzťahoch je pomerne častá, pričom veľký vplyv máva aj negatívny vzťah medzi rodičmi navzájom, čo je charakteristické aj pre prejednanú vec. Odvolací súd dospel k záveru, podľa ktorého v danej veci väčší podiel zodpovednosti za vzájomný vzťah rodič - neploleté dieťa má otec, a nie navrhovateľ. V tomto smere vyhodnotil súd prvej inštancie skutkový stav vecne nesprávne. Odvolací súd dospel naopak k záveru, podľa ktorého záujem otca o deti je len formálny, ovplyvnený jeho vlastnými očakávaniami vo vzťahu k nim, bez dostatočného pochopenia pre záľuby navrhovateľa a jeho brata, bez poskytnutia im podpory, a to čo i len formálnej alebo mentálnej. Hoci otec môže mať subjektívny pocit nedostatočného rešpektu zo strany detí voči nemu, resp. nedostatočnej pomoci z ich strany, pociťovať krivdu, že je dobrý len na platenie výživného, za daných okolností nie je predpoklad naplnenia jeho očakávaní. Značný podiel na nedostatočne rozvinutom vzájomnom vzťahu nesie práve otec, resp. aj v súčinnosti s matkou, s ktorou ako bývalou partnerkou je v nevyriešenom konflikte. V neposlednom rade je nutné prihliadnuť aj k tomu, že otec v minulosti počas návštev detí požíval alkoholické nápoje, pričom v tom čase sa na starostlivosti o nich podieľala otcova suseda – jeho terajšia manželka. Aj takýmto konaním mohol otec čiastočne stratiť rešpekt detí a mal by si byť toho vedomý.

19. Odvolací súd úhrnom dodáva, že všetky zistené príčiny rozvratu vzájomných vzťahov majú pôvod v období, keď bol navrhovateľ maloletý a mohol len veľmi malou mierou ovplyvniť situáciu v rodine, resp. jeho postoj a neskoršie správanie k otcovi sú aj výsledkom nedostatku empatie zo strany otca, ktorý neprejavil dostatočnú vytrvalosť pri prejavovaní skutočného/úprimného záujmu o deti z prvého manželstva. Vzhľadom k uvedenému podľa názoru odvolacieho súdu nebolo v konaní preukázané správanie navrhovateľa v rozpore s dobrými mravmi, pre ktoré by mu nemalo byť priznané výživné. Preto odvolací súd v tejto časti napadnutý rozsudok zmenil konštatujúc, že vyživovacia povinnosť otca trvala aj po nadobudnutí plnoletosti navrhovateľom, t. j. aj po XX.XX.XXXX.

20. Čo sa týka zvýšenia výživného, v tejto časti sa odvolací súd stotožnil so závermi súdu prvej inštancie o podstatnej zmene pomerov, obsiahnutými v napadnutom rozhodnutí, na ktorého odôvodnenie v zmysle § 387 ods. 2 CSP už len odkazuje. Pri príjme otca zo živnosti vo výške 1.500 až 1.600 eur brutto mesačne a za súčasnej existencie aj ďalšej vyživovacej povinnosti, ktorú si k maloletému B. plní vo výške 150 eur mesačne, je zvýšené výživné na sumu 200 eur pre navrhovateľa primerané, hoc by jeho záľuby/športové aktivity odôvodňovali aj vyššie výživné.

21. Na strane druhej, keďže je navrhovateľ už plnoletý a je aj držiteľom živnostenského oprávnenia, prípadné zvýšené výdavky spojené s jeho športovou činnosťou si môže aspoň čiastočne hradiť aj sám. V neposlednom rade k zvýšeniu výživného dochádza po pomerne krátkom období (necelých 2 rokov) od posledného určenia výživného navrhovateľa, a to rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 8P/82/2019-110 zo dňa 29.10.2019.

22. Nakoľko odvolací súd priznal navrhovateľovi výživné aj po nadobudnutí plnoletosti, za už zročné obdobie od 13.09.2021 do 30.06.2024 vznikol otcovi nedoplatok na zvýšenom výživnom (ako rozdiel medzi dosiaľ určeným výživným 170 € a novoupraveným výživným 200 € za obdobie 33 mesiacov + 14/30 za 09/2021) v sume 1 004 eur, ktorý nedoplatok vzhľadom na jeho výšku zaviazal otca splatiť až do 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, už na účet plnoletého dieťaťa.

23. Nakoľko navrhovateľovi nebolo vyhovené v plnom rozsahu (domáhal sa zvýšenia výživného na sumu 450,- eur mesačne), vo zvyšnej časti bol jeho návrh zamietnutý.

24. Odvolací súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 2 CSP nezistiac v danej veci okolnosti pre aplikáciu § 55 CMP.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku **o d v o l a n i e** nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).